

مکان نما

تنها مسجد اسلامی به نام صاحب الزمان (عج)، ۵۱ سال است مردم را دور هم جمع می‌کند

بذر ماندگار کشاورزان

مرحوم ملاممد
و خیر بزرگش

همه محدوده اسلامی در محله فردوسی شامل ۳۵ کشاورزی شد که برای خودشان و مشار (اریاب محل) کشاورزی می‌کردند. از آن کشاورزها امروز دو نفر زنده‌اند که حاج غلامحسن الیاس یکی از آن‌هاست؛ پیری از اهالی توس که نه تنها در ساخت مسجد کمک زیادی کرد، بلکه سه دوره خادم افتخاری آن بود. او حتی این روزها در هشتاد و چهار سالگی همچنان خادم است و هر روز در مسجد را برای نمازگزاران باز می‌کند.

حاج آقا الیاس می‌گوید: اینجا زمین‌های قلعه بالای اسلامی به حساب می‌آمد که مسجدی نداشت. اهالی برای عزاداری و برگزاری مراسم‌ها به مسجد قلعه پایین اسلامی (علی‌آباد) می‌رفتند. وقتی آب کم شد و خانه‌های قلعه بالا هم رو به خرابی رفت، مردم در زمین‌های کشاورزی شان که کنار باغ فردوسی بود، خانه ساختند. همان زمان پی اولین مسجد هم گذاشته شد. آن طور که او به یاد می‌آورد، مرحوم ملاممد کامل طوسی بزرگ کشاورزان محل بود. او خودش پیشنهاد ساخت مسجد را در چهارصد متر زمینی داد که طبق تقسیمات ارضی سال ۱۳۴۲ بخشی از زمین‌های بینایی بود که به ۳۵ کشاورز اسلامی متعلق بود. او ادامه می‌دهد: مرحوم ملاممد خیلی زحمت کشید. برای اینکه ریشه این زمین‌ها مال ارباب بود، کشاورزها را جمع کرد و پیش‌مشار در مشهد برد که ساخت مسجد را مطرح کند و رضایت او را هم بگیرد. حتی ملاعباس بیداری، کدخدای محل، مشار را سر این زمین آورد و گفت اهالی می‌خواهند مسجد و در کنار آن حمام بسازند. مشار هم گفت اگر زمین هم نبود، اجازه دارند روی سر من مسجد بسازند. آن طور که از حرف‌های حاج آقا الیاس برمی‌آید، پس از آن مرحوم ملاممد همه کار ساخت مسجد را به دست گرفت. او اهالی را پای کار آورد و با فراهم کردن پول و مصالح طی دو سال مسجد را ساخت. ملاممد در سال اول شیوع کرونا به اثر ابتلا به این بیماری فوت کرده است.

فاطمه شوشتری همان موقع که چرخ روزگار مردم اسلامی را به نقطه‌ای رساند که خانه‌شان را ترک کنند و سقف جدیدشان را در دل زمین‌های کشاورزی بزنند، اولین مسجد اسلامی هم متولد شد: مسجدی که شالوده‌اش با دسترنج ۳۵ کشاورز آن محدوده گذاشته شد. ثمره شب و روز زحمت‌کشی این کشاورزان و فرزندانشان شد مکانی که همه با هم سال ۱۳۵۳ تا بلویش را به نام صاحب الزمان (عج) بالا بردند. آن زمان مسجد صاحب الزمان (عج) در زمین‌های اربابی «حاج سید عیسی مشار قائم مقام رضوی» ساخته شد و همه خرج آن را کشاورزها با فروش زمین دادند.

مرحوم ملاممد (محمد) کامل طوسی که بزرگ این ۳۵ کشاورز به حساب می‌آمد، اولین خشت ساخت آن را گذاشت و مردم را پای کار آورد. حالا حاج غلامحسن الیاس، حاج مصطفی امامیان و حاج محمود ادیب که از همان سال‌ها هر روز نمازشان را در این مسجد واقع در خیابان فردوسی می‌خوانند، کنار هم جمع شده‌اند تا از روزهایی بگویند که زمین کشاورزی به مسجد تبدیل شد.

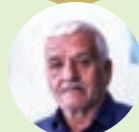
الان همان کتیبه سردر مسجد است. آن طور که حاج آقا الیاس حرف‌های امامیان را ادامه می‌دهد، نقشه مسجد را حسن پور فدایی، سازنده حمام اسلامی، کشیده است.

نذر معروف
شیربرنج و
بلغور خدا

حاج محمود ادیب به وقت گفتن از مسجد اسلامی، از مراسم‌های معروف آن یاد می‌کند و می‌گوید: معروف‌ترین نذر مسجد، بلغور خدا و شیربرنج بود. مسئول آماده کردن آش بلغور خدا مرحوم کنیز پناهی بود که بزرگ زنان اسلامی به حساب می‌آمد. این غذا را یک بار در سال فقط در بهار می‌پختند. وقتی بارش باران کم می‌شد، اهالی مواد اولیه آن را فراهم می‌کردند. این آش در مسجد پخته و همین‌جا هم باد عابری باران خورده می‌شد. شاید باورتان نشود که بیشتر وقت‌ها پس از خوردن این غذا و دعای مردم، باران می‌بارید.

کشاورزان برای
ساخت مسجد
هزار متر زمین
فروختند

حاج مصطفی امامیان در اسلامی به دنیا آمده است و به وقت ساخت مسجد یکی از نوجوان‌هایی بود که در کنار مرحوم پدرش، حاج غلامرضا، در ساخت آن کمک کرد. او باتأکید بر اینکه خشت به خشت مسجد با پول و همت کشاورزهای اسلامی گذاشته شده است، تعریف می‌کند: بنا، جوشکار، کارگر، گچ‌کار، خشت‌مال و... از خود اهالی بودند و داوطلبانه برای ساخت مسجد کمک می‌کردند. برای خرید مصالح هم این ۳۵ کشاورز زمینی هزارمتری را که طبق تقسیمات ارضی به صورت بینایی به همه تعلق داشت، به مرحوم ملاممد واگذار کردند تا بفروشد و پولش را خرج مسجد کند. ملاممد که واقعا زحمت‌کش بود، با پول همین زمین مسجد را کامل کرد. او مصالح را از شهر می‌خرید و حتی کاشی‌های مزین به آیه‌های قرآن و کتیبه مسجد را به نام صاحب الزمان (عج) به کارگاه کاشی‌سازی آستانه در خیابان گوه‌ر شاد سفارش داده بود. سال ۱۳۵۳ وقتی کاشی‌های کتیبه رسید، همه شماره داشتند. خودش یکی یکی طبق شماره کاشی‌ها را دست‌استاد می‌داد که

وقف مادرانه برای مسجد

حاج آقا امامیان سال‌هاست در این مسجد نذر مرحوم پدرش را همچنان به جامی آورد. آن طور که او تعریف می‌کند، پدرش به برکت گوسفند‌هایی که داشت، هر سال سه گوسفند را نذر امام حسین (ع) می‌کرد و شب عاشورا به عزاداران آب‌گوشت می‌داد. پس از فوت او، سی‌سالی است که فرزندانش نذر را ادامه می‌دهند و حلیم را جایگزین کرده‌اند.

به گفته او، حاج آقا عبدالرحیم نیکو هم از دیگر نذری دهنده‌های این مسجد است که تا هر روز عاشورا را به عزاداران اسلامی و شهرتوس می‌دهد.

البته مرحوم حاج خانم فاطمه صابری، مادر حاج مصطفی امامیان، تنها واقف خانه عالم مسجد به حساب می‌آید. او عواید حاصل از زمینی را وقف ساخت خانه عالم مسجد صاحب الزمان (عج) کرده بود که پس از فوتش، حاج مصطفی آن زمین را فروخت و با پولش و همراهی مردم خانه‌ای در مسجد برای عالم آن ساختند. مسجد صاحب الزمان (عج) به عنوان تنها مسجد اسلامی به جز برگزاری نماز و انواع مراسم‌های مذهبی، کانون برنامه‌های زیادی در محل است.